

Sygn. akt VIII C 3184/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Tomasz Kalsztein

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko E. O.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 3184/18

UZASADNIENIE

W dniu 30 sierpnia 2018 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu E. O. powództwo o zapłatę kwoty 3.825,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego w dniu 7 stycznia 2015 roku umowy pożyczki. Pozwany nie dotrzymał warunków umowy. W dniu 19 września 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarła z powodem umowę przelewu wierzytelności, na mocy której przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu umowy pożyczki. (pozew k. 3-6)

Na rozprawie w dniu 7 maja 2019 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. W związku z powyższym Sąd wydał wyrok zaoczny. (skrócony protokół rozprawy do wyroku zaocznego k. 30)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 września 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zawarła z powodem (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności.

W umowie wskazano, że pierwotnym pożyczkodawcą, od którego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabyła, na podstawie umów, był (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności zawartej pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a powodem (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą we W. z dnia 19 września 2017 roku, sporządzonego w formie tabeli i nie podpisanego, zadłużenie pozwanego zostało oznaczono na kwotę 4.078,73 zł.

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 19-22, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności k. 23, okoliczności bezsporne)

Do akt sprawy nie załączono umowy cesji wierzytelności zawartej między pierwotnym wierzycielem – (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. (okoliczności bezsporne)

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg rachunkowych powoda zadłużenie pozwanego na dzień 30 sierpnia 2018 r. wynosiło łącznie 3.825,22 zł

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 15)

Pozwany do dnia wyrokowania nie uregulował wskazanego zadłużenia, dochodzonego przedmiotowym powództwem. (okoliczność bezsporna)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego, wynikająca z zawartej przez pozwanego w dniu 7 stycznia 2015 roku umowy pożyczki w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie wykazał bowiem, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością zarówno wobec tego, że nie wykazał, by dochodzona od pozwanego wierzytelność była przedmiotem cesji, o której mowa jak i wobec tego, że podmiot ten wcześniej nabył wierzytelność od (...) Sp. z o.o. Strona powodowa nie złożyła pierwotnej umowy cesji zawartej przez pożyczkodawcę z (...) Sp. z o.o., nie załączyła również oświadczenia (...) Spółki z o.o. o dokonaniu przelewu z umowy pożyczki na rzecz (...) Sp. z o.o..

Zasadności żądania pozwu nie dowodzi również załączona przez powoda umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 19.09.2017 roku oraz wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji z dnia 19.09.2017 roku pomiędzy (...) Sp. z o.o. a Prokurą Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym, której to jednak umowy cesji powód nie złożył do akt sprawy jako dowód

w sprawie. Tego rodzaju dokumenty nie mogą stanowić i nie stanowią dowodu na istnienie zobowiązania pozwanego (tak co do zasady jak i co do wysokości). Są to co najwyżej tzw. dokumenty prywatne, których formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że zbywca (pierwotny wierzyciel) i nabywca złożyli oświadczenie nimi objęte. Tylko w takim zakresie dokumenty te nie budzą wątpliwości Sądu. Materialna moc dowodowa tych dokumentów bez poparcia ich odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest nikła, nadto, co należy podkreślić, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji pomiędzy (...) Sp. z o.o. a Prokurą Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym wobec braku umowy, do której miał być sporządzony oraz wobec nieopatrzenia go żadnym podpisem nie stanowi nawet dokumentu prywatnego.

Wnosząc o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem powód przedstawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej z dnia 30.08. 2018 roku. Zgodnie jednak z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie P 1/10 ((...)), art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny oceniając z punktu widzenia zasady równości dopuszczalność upośledzenia pozycji prawnej konsumenta w postępowaniu cywilnym poprzez nadanie mocy prawnej dokumentów urzędowych wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stwierdził, że brak jest dostatecznego uzasadnienia takiego rozwiązania, wzięwszy pod uwagę cel powyższej regulacji. Podkreślił, że fundusze sekurytyzacyjne są wyspecjalizowanymi podmiotami rynku kapitałowego, których działalność nie jest w żaden sposób związana z realizacją zadań publicznych. Wprowadzone przez art. 195 u.f.i. rozwiązanie powoduje umocnienie i tak istniejącej przewagi profesjonalnej instytucji dysponującej silną pozycją na rynku w stosunku do konsumenta.

Z tych powodów Trybunał Konstytucyjny uznał nadanie mocy dokumentów urzędowych wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego za sprzeczne z zasadą sprawiedliwości społecznej wynikającą z art. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodną ze wskazanymi wzorcami tylko część normy prawnej nadającej moc prawną dokumentów urzędowych księgom rachunkowym funduszy oraz wyciągom sporządzonym na podstawie tych ksiąg w postępowaniu dowodowym w sprawach cywilnych, prowadzonych wobec konsumenta, gdy znajdują do nich zastosowanie art. 244 § 1 i art. 252 k.p.c.

W konsekwencji wobec tego, że pozwana występuje w sprawie jako konsument, przedmiotowy dokument nie stanowi względem niej dokumentu urzędowego i nie dowodzi, że powód skutecznie nabył względem R. J. wierzytelność dochodzoną przedmiotowym powództwem.

W konsekwencji uznać należy, że powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzytelność względem pozwanego. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że nabył ze skutkiem prawnym wierzytelność względem pozwanego, wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki i że pozwany powinien zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pozwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148) a nie uczynił tego nawet w kolejnym piśmie procesowym opatrzonym datą 10 listopada 2016 roku. Wskazać bowiem należy,

że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyźnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem wobec nie wykazania - kolejnymi umowami cesji, że wierzytelność dochodzona przedmiotowym powództwem w istocie była przedmiotem tych umów.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c.

Oczywiście, wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało o uwzględnieniu powództwa. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150).

W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu, a wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia, przy czym wątpliwość ta widoczna jest *prima facie*. Z całą stanowczością należy jeszcze raz podkreślić, że obowiązkiem procesowym każdego powoda jest wykazanie jego legitymacji procesowej czynnej. W przypadku, gdy powód nie jest pierwotnym wierzycielem obowiązek ten aktualizuje się ze szczególną mocą bowiem nie może być żadnych wątpliwości, w świetle przedstawionych sądowi dowodów, że powód w istocie skutecznie nabył dochodzoną wierzytelność i w konsekwencji ma legitymację procesową czynną do wytoczenia powództwa dotyczącego nabytej wierzytelności.

O czym była już wcześniej mowa, szczególną starannością muszą wykazywać się w omawianym zakresie podmioty, które w ramach prowadzonej działalności masową skupują wierzytelności, czy podmioty które nabyły wierzytelność nie od pierwotnego wierzyciela, ale od kolejnego podmiotu, który wcześniej miał nabyć daną wierzytelność.